

BRUKSHISTORIA I ÅRTAL

Järnhanteringens historia i Vikmanshyttan är mycket omfattande. Inledningsvis ger vi här en kortfattad presentation av Bruket utifrån ett antal årtal, från 1593 och framåt. På förekommen anledning vill vi dessutom passa på att kommentera de olika stavningsvarianter som förekommer när det gäller vårt ortnamn. I dag kvarstår enbart stavningen med V. Förändringen från W till V dateras till slutet av 1960-talet när Wikmanshytte Bruk gick i graven. Då fusionerades nämligen den vikmanshyttiska stålindustrin med Stora Kopparbergs dito i Söderfors – och det nya namnet blev Specialstålverken. Stavningen Wikmanshyttan förekommer dock fortfarande i olika sammanhang, både industriellt och socialt. Att namnet haft ett antal varianter, som exempelvis Wijkmanshytta eller Wickmanshyttan, kan i viss mån härledas till äldre stavningsformer.

- 1593** Tre hammarsmedjor anläggs, bl a Pinkhammaren – den största och viktigaste smedjan.

- 1610** Masugnen drivs fem dygn i veckan under 2½ månad/år – den tid då vattentillgången är tillräcklig för hyttan och hamrarna. Tillverkningen är c:a 4 ton/dygn.

- 1630** Henrik Hentzel inför det s k tysksmidet.

- 1675** Brukspatron Johan Angerstein övertar driften i Vikmanshyttan.

- 1828** Bruket kommer i Ulff-släktens ägo genom Otto F. Ulff.

- 1848** Carl Reinhold Ulff, med initialerna CRU, utses till brukspatron.

- 1860** Det första degelstålet, av märket CRU, tillverkas – det som skulle komma att bli världens bästa verktygsstål!

- 1875** Vikmanshyttan går upp i nybildade Larsbo-Norns AB.

- 1904** Brukets näst sista hytta blåses ner.

- 1910-1912** Stålverket nybyggs nästan helt och hållet, ett trådtrageri inrättas och fyra bostadshus om vardera åtta lägenheter byggs.

- 1914** Samlingslokalen Mojsen uppförs.

- 1915** Brukets sista hytta, en träkolshyttan, tas i bruk.

- 1916** En ny smidespress installeras och ett laboratoriebygge påbörjas.

- 1919** Bolagsjärnvägen färdigställs och valsverket invigs.

- 1922** Wikmanshytte Bruks AB bildas.

- 1930** Smedjan får sin tionde ånghammare.

- 1939** Nytt kontor, nytt kolhus och Folkets hus välkomnas.

- 1941** Brukshotell byggs.

- 1948** Hårdmetalltillverkning påbörjas.

- 1965-1966** Wikmanshytte Bruks ”storhetstid” med c:a 1 050 anställda.

- 1968** Fusion med Stora Kopparberg.

- 1970** Sista hyttan, som tagits ur bruk 1954, jämnas med marken.

- 1976** Slutet för den gamla stålindustrin.